

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	Викладачі	
Шифр та назва спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»		
Назва освітньо-професійної програми	Публічне управління та адміністрування		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) (освітньо-професійний)		
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова		
Форма навчання	заочна	Гбур Зоряна Володимирівна доктор наук з державного управління	Шапоренко Ольга Іванівна доктор наук з державного управління

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу гуманітарної та соціально- економічної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».</p> <ul style="list-style-type: none"> Сучасні концепції публічного управління та адміністрування сьогодні є невід’ємною складовою ефективного функціонування розвиненої держави і розглядається світовим співтовариством як ключовий критерій належного соціально-політичного врядування, що обумовлює важливе значення вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування».
Мета дисципліни	<p>Вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування» є розкриття дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу гуманітарної та соціально- економічної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».</p> <ul style="list-style-type: none"> Сучасні концепції публічного управління та адміністрування сьогодні є невід’ємною складовою ефективного функціонування розвиненої держави і розглядається світовим співтовариством як ключовий критерій належного соціально-політичного врядування, що обумовлює важливе значення вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування».
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>знати концептуальні засади публічного управління та адміністрування, оперувати основними категоріями та поняттями управлінської науки;</p> <ul style="list-style-type: none"> – вміти використовувати міжнародні та національні соціальні стандарти та нормативи, сучасні методики діагностування і управління процесами публічного управління та адміністрування; – оцінювати загальні тенденції публічного управління та адміністрування європейських країн та їх корисність для України; – аналізувати основні проблеми формування й розвитку систем публічного управління та адміністрування та особливості здійснення цих процесів в Україні; – демонструвати розуміння головних цілей публічного управління та адміністрування, принципів формування та реалізації управлінських рішень; – розробляти пропозиції до цільових перспективних програм та комплекси заходів, спрямованих на вдосконалення процесів публічного управління та адміністрування; – визначати ефективність та оптимальні шляхи прийняття обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням основних законів та принципів публічного управління; – здійснювати планування, організацію та контроль виконання завдань державних, регіональних, галузевих(міжгалузевих) програм і проектів розвитку відповідної території чи галузі, застосовуючи різні види планування, організації та контролю; – критично оцінювати і прогнозувати управлінські трансформаційні процеси та явища на національному,

	<p>регіональному та місцевому рівнях;</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати і систематизувати набутий досвід з метою підготовки аналітичних довідок, звітів щодо проблем та перспектив публічного управління та адміністрування на рівні держави, регіону, територіальної громади; – прогнозувати можливі соціальні наслідки управлінських рішень в сфері публічного управління та адміністрування; – розробляти практичні рекомендації органам державного управління та місцевого самоврядування з публічного управління та адміністрування та їх презентації; – забезпечувати представництво органу влади в різних інституціях громадянського суспільства шляхом поєднання офіційних повноважень і особистого авторитету в межах поданої компетенції; – використовувати здобутки світової управлінської науки і практики, елементи сучасних моделей публічного управління у процесі діяльності; – визначати напрями вдосконалення управління національним, регіональним та місцевим розвитком; – критично діагностувати діючі системи управління, їх складові компоненти та елементи, визначати технологію управління підпорядкованими об'єктами.
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – набуття теоретичних знань з проблем публічного управління та адміністрування в системі публічної влади, розуміння сутності основних категорій і понять; – сприяння розвитку професійної кваліфікації слухачів на підставі надання систематизованих знань щодо сучасних вітчизняних і зарубіжних теоретико-методичних підходів до державного управління на національному та регіональному рівнях; – набуття знань методики визначення системи державного та регіонального управління та змісту основних складових та розуміння її значення для практики публічного управління; – формування у слухачів сучасного мислення відносно спрямування державно-управлінських трансформаційних процесів з урахуванням розвитку світової управлінської думки, узагальнення напрацювань фахівців країн світу, історичного досвіду еволюції української державності, демократизації суспільства; – розробка та впровадження теоретичних і організаційно-правових засад публічного управління та адміністрування у практику діяльності та розвитку системи публічного врядування в Україні; – набуття навичок вільного користування первинними і додатковими джерелами інформації щодо аналізу та розробки державних програм у сфері публічного управління та адміністрування; – вироблення вмінь здійснювати вибір і реалізацію практичних заходів щодо приведення форм і методів адміністративної діяльності у відповідності до сучасних вимог; – ознайомлення слухачів із зарубіжним досвідом щодо розвитку теорії і практики організації та функціонування системи публічного управління та адміністрування; – розширення уявлення слухачів щодо функцій державного та регіонального управління, виявлення основних проблем розвитку та взаємодії державного та регіонального управління; – навчання аналізувати і систематизувати власний практичний досвід публічного службовця і надавати

	рекомендації щодо удосконалення процесів публічного управління та адміністрування системи публічної служби.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредити ЄКТС (180 годин). В тому числі лекції – 16 годин, практичні заняття – 4 години, тест-іспит – 2 години, самостійна робота – 158 годин.
Форма підсумкового контролю	Іспит
Терміни викладання	Дисципліна викладається у 1-му та 2-му семестрах

Інформація про консультації

Щодня у листопаді-грудні 2020 січні 2021року з 09.00 до 15.30 в онлайн режимі за винятком неділі

Програма дисципліни

Назви тем (модулів)		Зміст тем
1	Загальні основи публічного управління та адміністрування як соціального феномену.	Управління: природа, сутність, узагальнені підходи до розкриття змісту. Публічне управління як соціальне явище, його основні властивості, характерні ознаки та головні завдання. Мета, суб'єкти, об'єкти, принципи публічного управління та адміністрування. Публічне управління як велика складна система, підходи до виокремлення її підсистем і елементів. Відмінні риси та особливості системи публічного управління та адміністрування.
2	Основні етапи розвитку теорії публічного управління та адміністрування.	Історичний генезис зародження та формуванні державно-управлінської думки. Класичні моделі управління, формування системи принципів адміністративно-державного управління. Школа «людських відносин» (урахування в управлінні психологічних особливостей людей). Поведінковий (біхевіористичний) підхід в управлінні. Модель "Нового публічного врядування" (New Public Management). Теоретичні концепти "Належного врядування" (Good Governance) та "Новітньої моделі врядування майбутнього" (Newest Models of the Future of Governance).
3	Історичний генезис становлення системи публічного врядування на теренах України.	Дослідження еволюції публічного управління в Україні як підґрунтя розвитку теорії і практики здійснення трансформаційних державно-управлінських процесів. Адміністрування у Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві. Публічне управління в Україні як частині Речі Посполитої. Адміністрування у Козацькій республіці. Державне управління України у складі Російської імперії Проблеми державного управління в період революційних змін 1917-1920 рр. Радянський період. Державне управління в незалежній Україні: проблеми та особливості.
4	Держава як суб'єкт управління	Сутність, функції та основні риси сучасної держави та публічного управління й адміністрування. Вплив

	соціальними процесами. Державне управління та виконавча влада.	видів і форм держави, державного ладу та політичного режиму на організацію державного управління. Категорія влади. Розвиток держави як суб'єкта публічного управління. Місце та роль публічної влади у складі державно-владного механізму. Механізми публічного управління. Структура, функції, методи, процес управління та технологія.
5	Система органів публічної влади в Україні. Центральні органи державного управління.	Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та публічне управління. Інститут Президента та державне управління. Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. Централізація та децентралізація у структурній організації публічного управління. Права, компетенція, функції центральних органів виконавчої влади. «Субординація», «координація» і «реординація» між органами влади. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція. Міністерства України та їх повноваження. Державні служби, агентства, інспекції та інші центральні органи виконавчої влади в Україні: їх статус, функції. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: основні функції. Місцеві державні адміністрації в системі публічного управління. Правовий статус, функції та компетенції місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.
6	Міське самоврядування та його роль у публічному управлінні.	Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі публічного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в місті Києві. Органи самоорганізації населення. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Опрацювання лекційного матеріалу	69 год.
Практичне заняття 1 « Загальні основи публічного управління та адміністрування як соціального феномену»	20 год.
Практичне заняття 2 «Система органів публічної влади в Україні. Центральні органи державного управління »	20 год.
Практичне заняття 3: «Система органів публічної влади в Україні. Місцеві органи державного управління »	20 год.
Практичне заняття 4: «Міське самоврядування та його роль у публічному управлінні»	20 год.
Підготовка та захист індивідуальної роботи	8 год.
Підготовка до іспиту/іспиту у форматі тесту/заліку	2 год.
Іспит/ іспит у форматі тесту/залік	1 год.

Список орієнтовних напрямків тем індивідуальної роботи

1. Управління: природа, сутність, узагальнені підходи до розкриття змісту.
2. Державне управління як соціальне явище, його основні властивості, характерні ознаки та головні завдання.
3. Багатоаспектність визначення поняття "державне управління".
4. Державне управління як велика складна система, підходи до виокремлення її підсистем і елементів.
5. Відмінні риси державного управління.
6. Історичний генезис формуванні державно-управлінської думки.
7. Особливості становлення та розвитку наукової школи класичного управління, формування системи принципів адміністративно-державного управління.
8. Особливості становлення та розвитку наукової школи «людських відносин» (урахування в управлінні психологічних особливостей людей).
9. Особливості становлення та розвитку наукової школи "Поведінковий (біхевіористичний) підхід" в управлінні.
10. Системний і ситуаційний підходи в управлінні, розвиток адаптивних властивостей систем управління.
11. Сутність та основні риси сучасної держави.
12. Функції сучасної держави.
13. Вплив видів і форм держави на організацію державного управління.
14. Особливості державного управління в умовах ринкової економіки.
15. Розвиток держави як суб'єкта управління.
16. Категорія влади. Антропологічні витоки публічної влади
17. Сутність і форми державної влади в Україні.
18. Місце та роль державної влади у складі державно-владного механізму.
19. Вплив форм державного устрою на державне управління.
20. Державне управління як діяльність виконавчо-розпорядчого характеру.
21. Закони та закономірності управління як відображення найбільш суттєвих і повторюваних зв'язків явищ і процесів.
22. Принципи державного управління та їх класифікація. Поняття суб'єкту та об'єкту державного управління та її компоненти.
23. Механізм управління. Структура, функції, методи, процес управління та технологія.
24. Функції держави та функції державного управління.

25. Формування складу та визначення змістовного складу функцій державного управління.
26. Внутрішні та зовнішні функції державного управління.
27. Основні (загальні) функції державного управління управління.
28. Конкретні (специфічні) функції управління суспільними процесами та відповідними сферами життєдіяльності.
29. Розподіл конкретних функцій на головні та допоміжні, характеристика їх складу і змісту.
30. Форми політичних систем: особливості унітарного та федеративного державного устрою.
31. Державний суверенітет у становленні держави.
32. Політичні системи суспільства та політичні режими.
33. Методи функціонування органів влади та методи забезпечення реалізації функцій і досягнення цілей.
34. Програмно-цільовий метод організації державного управління.
35. Поняття ресурсів державного управління.
36. Фінансові, матеріально-технічні, політичні та кадрові ресурси.
37. Раціональне використання та розвиток ресурсів державного управління.
38. Державне управління в зарубіжних країнах: передумови переходу від традиційної моделі до зарубіжних моделей державного управління.
39. Характерні риси нових моделей державного управління.
40. Можливість використання зарубіжного досвіду розвитку державного управління у вітчизняній практиці.
41. Особливості діяльності суб'єктів державного управління на сучасному етапі.
42. Адміністративне реформування в Україні: стан, проблеми, рішення.
43. Перспективи розвитку теорії та практики державного управління в Україні.
44. Основні етапи, форми та тенденції розвитку державного управління в Україні.
45. Формування княжих держав у Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві.
46. Організація верховної влади у Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві.
47. Адміністративна, військова та судова реформи Володимира Великого у Київській Русі.
48. Сутність та значення створення «Руської правди» та інших нововведень Ярослава Мудрого.
49. Внесок Володимира Мономаха у розвиток державності Київській Русі.
50. Місцеве самоврядування в Київській Русі.

51. Об'єднання Волинського і Галицького князівств.
52. Впровадження Магдебурзького права на українських землях. Система місцевого управління у селах.
53. Організація влади в Україні як частині Речі Посполитої: великий князь, пани-рада, господарська рада, сейм.
54. Адміністративно-територіальний поділ Речі Посполитої. Місцева адміністрація та місцеве самоврядування.
55. Порядок обрання і повноваження гетьмана і генеральної старшини Козацької держави.
56. Адміністративно-територіальний устрій, функції полкового уряду Козацької держави.
57. Органи Російської імперії для управління Україною. Малоросійська колегія.
58. Зруйнування Запорізької Січі, ліквідація полкового устрою.
59. Державне управління в Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
60. Реорганізація центрального апарату управління в Російській імперії.
61. Уніфікація управління українськими землями після ліквідації автономії в Російській імперії.
62. Створення Галицької надвірної канцелярії. Управління через губернаторів та урядників в Російській імперії.
63. Проблеми державного управління в період революційних змін 1917-1920 рр.
64. Українська Народна Республіка (листопад 1917 р. – квітень 1918 р.) – взаємовідносини основних гілок влади.
65. Українська гетьманська держава. Українська Народна Республіка (грудень 1918 р. – 1920 р.)
66. Трудовий Конгрес України, його функції і значення.
67. Управління в Західноукраїнській Народній Республіці: центральні та місцеві органи влади.
68. Формування системи державного управління після здобуття незалежності.
69. Реформи центральних і місцевих органів влади 1992-1995 рр. Конституція України 1996 р.
70. Об'єктивна детермінованість адміністративної реформи в Україні, її завдання і хід реалізації.
71. Децентралізація влади в Україні: проблеми та перспективи.
72. Будь-які інші теми, самостійно запропоновані слухачем та безпосередньо пов'язані з тематикою соціальної та гуманітарної політики української держави.

Список рекомендованих джерел

Базова література

1. Шульга М. А. Геополітика : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2017. 239 с.
2. Лазебник Л.Л, Прушківська Е. В. Європейська інтеграція : навч. посіб. Держ. фіск. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2015. 271 с.
3. Основи європейської та євроатлантичної інтеграції України: навч. посіб. / В.В.Говоруха, В.Г.Бульба, Ю.П.Сурмін та ін.; За заг. ред. академіка НАН України В.П. Горбуліна. Київ: ДП «НВЦ «Євроатлантикінформ», 2006. 416 с.
4. Кривцова В.М. Теорії та стратегії європейської інтеграції : навч. посіб. / за заг.ред. М.Бойцуна, О.Рудіка, Я.Мудрого. Київ : Вид-во «Міленіум», 2009. 142 с.
5. Прокопенко Л. Л. Вступ до європейської інтеграції : навч. посіб. / за заг.ред. М.Бойцуна, О.Рудіка. Київ : Вид-во «Міленіум», 2009. 334 с.
6. Дністрянський М. С. Геополітика : навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 434 с.
7. Світова та європейська інтеграція: навч. посіб. / За заг. ред. Я.Й. Малика. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. 540 с.
8. Геополітика : енциклопедія / [Є. М. Суліма та ін.] ; за ред. д-ра філос. наук, проф. Є. М. Суліми. Київ : Знання України, 2012. 919 с.
9. Буряк П. Ю., Гупало О. Г. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Львівська держ. фінансова академія. Київ : Хай-Тек Прес, 2007. 336 с.

Допоміжна література

10. Абетка законодавства Європейського Співтовариства. Київ: ТОВ «Вірксам», 2001. 112 с.
11. Грицяк І.А. Право та інституції Європейського Союзу: Навч. посіб. Нац. Акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : К.І.С., 2004. 260 с.
12. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. Київ, 2003. 76 с.
13. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції : словник /за заг. ред. М.Бойцуна, Я.Мудрого. Київ: Мілленіум, 2009. 588 с.
14. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу. Київ : К.І.С., 2005.
15. Ферхофштадт Г. Сполучені Штати Європи. Маніфест для Нової Європи. Київ : Вид-во К.І.С., 2007. 68 с.
16. Офіційний веб-сайт Інституту Євроатлантичного співробітництва. Доступний з <https://ieac.org.ua>
17. Офіційний веб-сайт Центру європейських і міжнародних досліджень Доступний з <https://ceis.kiev.ua>
18. Офіційний веб-сайт Українсько-європейського консультативного центру (UEPLAC). Доступний з <https://ueplac.kiev.ua>
19. Офіційний веб-сайт Центру досліджень європейської політики Доступний з <https://ceps.be>
20. Офіційний веб-сайт Центру з питань європейської інтеграції Online Доступний з <https://eiop.or.at>
21. Офіційний веб-сайт Центру миру, конверсії та зовнішньої політики України Доступний з <https://cpcfpu.org.ua>
22. Офіційний веб-сайт Європа – сервер Європейського Союзу Доступний з <https://europa.eu.int>

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		<i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (виконання практичних занять та контрольних робіт) – до 40 балів, за результати іспиту/заліку – до 60 балів.</i>
91-100	A	Відмінно	зараховано		
81-90	B	Добре			
71-80	C				
61-70	D	Задовільно			
51-60	E				
31-50	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-30	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни		

Оцінювання за складовими дисципліни

Відвідування лекцій (за кожну лекцію)	5 балів	політика опанування дисципліни	
Практичне заняття 1 «Загальні основи публічного управління та адміністрування як соціального феномену»	5 балів	Відвідування (участь в дистанційному режимі при он-лайн викладанні лекцій)	Кожне заняття
Практичне заняття 2 «Система органів публічної влади в Україні. Центральні органи державного управління»	5 балів		
Практичне заняття 3: «Система органів публічної влади в Україні. Місцеві органи державного управління»	5 балів		
Практичне заняття 4: «Міське самоврядування та його роль у публічному управлінні»	5 балів	Дотримання принципів академічної доброчесності	Повне дотримання умов академічної доброчесності
Підготовка реферату	10 балів		
Підготовка та захист самостійної домашньої роботи	30 балів	Умови зарахування пропущених занять (в т.ч. пропущених онлайн-лекцій)	Написання рефератів
Іспит/ іспит у форматі тесту/залік	60 балів		
УСЬОГО	100		